

Pojem sociální politika

Sociální problémy

významné nebo početné sociální skupiny cítí podmínky života jako neuspokojující nebo významné hodnoty jako ohrožené + možnost ovlivnit nepříznivou situaci akcí

Politika

volba cílů + prostředků = volby etické + volby racionální (i ekonomické)

Okruhy sociálních problémů

- Sociální rizika
životní situace - životní cyklus v
podmínkách (post)industriální společnosti
- Sociální nerovnosti
(třídní, etnické, genderové, životní šance)
- Sociální integrace, sociální kvalita a
sociální vztahy

Pojetí sociální politiky

- Široké
následky
kurativní, pasivní, kompenzující (dávky)
- Úzké
příčiny
preventivní, aktivní, rozvoj lidského a sociálního kapitálu, služby v širokém slova smyslu

Interní logika sociální politiky

– její analytické dimenze

- Sociální problémy, sociální síly/aktéři a jejich zájmy, ideologie
- Cíle a principy přijímaných opatření
- Nástroje
(legislativní, fiskální, administrativní)
- Efekty, dopady
(sociální, ekonomické, morální)

Geneze sociálního státu

Teze modernizace

- Problémy v důsledku modernizace
(industrializace, urbanizace, komodifikace)
= sociální rizika, sociální nerovnosti, problém dezintegrace (hodnotové základy společnosti)
- Kapacita moderní společnosti řešit problémy
= masová demokratizace
(občanská práva – obecná, politická, sociální)
= fenomén byrokracie, administrativní kapacita státu

Vývoj sociálního státu

- Experimentace (1870 – 1920)
průmyslová rizika a sociální pojištění
- Konsolidace (1930 – 1940 +)
všeobecný konsenzus – zkušenost utrpení,
cíl = komplexní ochrana
- Expanze (1950 – 1970)
soutěž o výhody, zvrat v důsledku ekonomického růstu
- Reformulace (1970 -)
 - krize, omezení
 - později re-orientace, aktivace, sociální investice

Funkce sociální politiky

- Ochranná (rizika)
- Redistributivní (nerovnosti– příjem, šance)
- Homogenizační (univ. práva, podmínky)
- Stimulační (aktivita, rozvoj kapacit)
- Preventivní (předcházení rizikům)
- Integrační (důvěra, sociální kapitál, sdílení rizik)
- Kontrolní (práva – povinnosti)
- Legitimační (loajalita k společ. systému)